

ความล้มเหลว

ของการสอนภาษาอังกฤษ

ในระดับประถมและมัธยม

ในวารสารรัฐสมัยแลฉบับก่อน ข้าพเจ้าได้
ได้เกริ่นถึงจุดมุ่งหมาย ของการเรียนภาษาอังกฤษใน
เมืองไทย ในชั้นประถมและมัธยม และได้ให้เหตุ
ผลไว้ว่า ทำไมเราต้องเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งๆ ที่
ภาษาอังกฤษมิได้เป็นภาษาประจำชาติของเรา ใน
วารสารฉบับนี้ จึงใคร่พูดถึงความล้มเหลวของการ
สอนและการเรียนภาษาอังกฤษของเมืองไทย

เมื่อสอนอยู่มัธยม ข้าพเจ้ามีความคิดอยู่ว่า นัก
เรียนที่ผ่านการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ต้องมีความรู้ทาง
ภาษาดี เพราะไม่ว่าจะสอบเข้าเรียนคณะอะไร ในมหา
วิทยาลัยใดก็ตาม ต้องสอบวิชาภาษาอังกฤษทั้งนั้น เมื่อ
มาสอนในมหาวิทยาลัย ต้องพบกับความผิดหวังตามเคย
เพราะเท่าที่สอนมาเป็นเวลา ๖ ปีก็ว่า ปรากฏว่านักศึกษา
ส่วนใหญ่อ่อนทั้งการพูด ฟัง เขียน และอ่าน ดังนั้น
การเรียน การสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมปลาย และ
มัธยมรวม ๘ ปีนั้นล้มเหลว

ความล้มเหลวในทักษะการอ่าน เห็นได้ชัด
เมื่อให้งานนักศึกษา และบอกขอหนังสือที่เป็นภาษา
อังกฤษให้ นักศึกษาส่วนใหญ่มักจะบ่นว่า ยาก
อ่านไม่รู้เรื่อง ยากเหลือเกิน สาเหตุของการอ่าน
ไม่รู้เรื่อง เพราะไม่รู้ศัพท์ มีศัพท์น้อยมากถ้าหาก
ว่านักศึกษาไม่รู้ศัพท์ ๑๐ คำในหน้าหนึ่งๆ รับรอง

ว่าอ่านไม่รู้เรื่อง ตามเป้าหมายของการเรียน
ศัพท์โดยหลักทั่วๆ ไปแล้ว ในบั้นหนึ่งๆนักเรียน
ควรจำศัพท์ได้ ๔,๘๐๐ คำ ถ้านักเรียนมีศัพท์ขนาดนี้
เมื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย ย่อมสามารถอ่านตำ
ราที่เป็นภาษาอังกฤษได้อย่างสบาย ศัพท์ ๔,๘๐๐ คำ
นี้ ควรเป็นศัพท์พื้นฐาน ตามความเป็นจริงแล้ว
หลังจากเรียนภาษาอังกฤษ ๘ ปี นักเรียนมีศัพท์ไม่
ถึงครึ่งจำนวนนี้ จึงไม่สามารถอ่านตำราภาษา
อังกฤษที่ใช้ในระดับอุดมศึกษาได้

อุปสรรคอีกอันหนึ่ง ที่ทำให้นักศึกษาอ่านไม่ได้
ก็คือรูปโครงสร้างประโยค บางคนรู้ศัพท์มากแต่ความรู้
ในด้านโครงสร้างประโยคน้อย เมื่อเอาคำมาเรียงกัน
ตามโครงสร้างแล้ว แปลหาความหมายไม่ได้

การขาดการฝึกหัดอ่านบ่อยๆ มากๆ เป็นอุป-
สรรคอีกอันหนึ่ง นักเรียนในชั้นมัธยมส่วนมาก อ่าน
เฉพาะหนังสือภาษาอังกฤษที่เป็นตำราเรียนเล่มเดียว อ่าน
พร้อมกับครูกับเพื่อนในห้อง ไม่ได้ฝึกหัดอ่านตำราหรือ
หนังสือประกอบที่เป็นภาษาอังกฤษให้เคยชินเป็นนิสัยเมื่อ
มาเจอตำราภาษาอังกฤษเล่มโตๆ หนาๆ ให้รู้สึกกลัว
เมื่อไม่เคยชิน ไม่มีนิสัยการอ่าน ทำให้อ่านช้า ต้อง
แปลไปทุกตัว ต้องพยายามคิดถึงโครงสร้างประโยค เมื่อ
อ่านเร็วไม่ได้ ต้องใช้เวลานาน ไม่ทันกาล จึงท้อใจ

และมีใช้จะมีเล่มเดียว อาจารย์ประจำวิชาเกือบทุกวิชา
ให้งานทำซึ่งต้องอ่านตำราที่เป็นภาษาอังกฤษทั้งนั้น

ครั้งที่กล่าวไว้แล้วครั้งก่อนว่า ตำราที่ใช้ในมหาวิทยาลัยของไทยเป็นตำราภาษาอังกฤษแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ
เป็นวิชาเกี่ยวกับสังคมศึกษา การศึกษา วิทยาศาสตร์
แพทย์ พยาบาล วิศวกรรม ฯลฯ นักศึกษาที่ไม่เคยมีนิสัย
การอ่านภาษาอังกฤษมาก่อน จะลำบากใจ ต้องทำงาน
หนักขึ้นหลายเท่า อีกอย่างหนึ่งการเรียนในระดับอุดม
ศึกษา นักศึกษาต้องค้นคว้าจากหนังสือเป็นส่วนใหญ่ ยิ่ง
เรียนมากวิชายิ่งต้องอ่านตำราภาษาอังกฤษมากขึ้น การ
อ่านตำราภาษาอังกฤษ จึงเปรียบเสมือนเป็นการไชประตุ
ไปสู่วิชาการใหม่ๆ เพราะผลตกกันคือว่า วิจัย ที่เป็นประ
โยชน์ต่อโลก เกิดขึ้นในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็น
ส่วนใหญ่ ถ้าอ่านตำราภาษาอังกฤษไม่ได้ ความหวังที่จะ
เป็นบัณฑิตปกเอาความรู้ความสามารถออกไปรับใช้สังคม
จะเดือนกลางเต็มที

อาจจะมีใครเคยอยู่ในใจว่า อ่านตำราภาษาไทยก็
ได้ ไม่จำเป็นต้องอ่านตำราภาษาอังกฤษเลย แต่ขอบอก
ว่า ตำราภาษาไทยที่มีอยู่ขณะนี้ส่วนใหญ่เขียนแบบหรือ
แปลมาจากภาษาอังกฤษ และมีจำนวนน้อยเกินไปไม่พอ
กับความต้องการ และไม่ได้สัดส่วนกับหนังสือวิชาการที่
มีในภาษาอังกฤษ เนื่องจากเรามีตำราภาษาไทยน้อย
ประกอบกับนักศึกษาส่วนใหญ่ อ่านตำราภาษาอังกฤษไม่
ค่อยได้ หนังสือวิชาการภาษาไทยจึงฉีกขาด เก้าเร็วกว่า
ตำราภาษาอังกฤษ ซึ่งอยู่ในแนวเดียวกัน

เพื่อยืนยันว่าตำราภาษาอังกฤษ จำเป็นต้องใช้ใน
ระดับอุดมศึกษาของเมืองไทยนั้น จะเห็นได้จากหนังสือที่
อาจารย์ใช้ ไม่ว่าจะท่านจะสอนวิชาอะไร ไม่สามารถจะ

เลี่ยงการใช้ตำราภาษาอังกฤษได้เลย บนโต๊ะทำงานของ
ท่านมีตำราภาษาอังกฤษวางอยู่ ในห้องสมุด หนังสือเป็น
ภาษาอังกฤษร้อยตะเกี๋ยบ บางคนอาจจะถามว่า แล้ว
ทำไมพวกต้อกเตอร์และผู้ทรงความรู้ทั้งหลาย ไม่คิดแปล
ตำราภาษาอังกฤษบ้างเล่าขอตอบว่าแปลไม่ไหวแล้ว ตำรา
ภาษาอังกฤษต้นโลกเสียแล้ว และเราไม่มีกระทรวงการ
แปลแบบญี่ปุ่นเขา ญี่ปุ่นเขาเริ่มแปลมานานแล้ว ดังนั้น
เขาจึงแปลหนังสือวิชาการภาษาอังกฤษเกือบหมด

เมื่อดูความมุ่งหมายของหลักสูตร และระยะเวลาที่
เราใช้สอนภาษาอังกฤษทั้งในประถมและมัธยมแล้ว ข้าพ
เจ้าเข้าใจว่า คนวางแผนการเรียนภาษาอังกฤษในเมือง
ไทย ต้องการให้นักเรียนที่จะเข้าเรียนในชั้นอุดมศึกษา
มีความสามารถที่จะอ่านตำราภาษาอังกฤษได้ แต่เนื่อง
จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มิได้บอกไว้ให้ชัดเจนว่า
ควรควรเน้นหนักเรื่องการอ่าน ให้มากกว่าทักษะด้านอื่นๆ
เพราะนักเรียนไทยต้องใช้ทักษะการอ่าน มากกว่าทักษะ
อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน จบ ม.ศ. 3 หรือ ม.ศ. 5 แล้ว
ออกไปทำงาน หรือนักเรียนที่เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป
ข้าพเจ้าเข้าใจดังนี้ แต่ตามความเป็นจริงแล้ว นักเรียน นัก
ศึกษาอ่านตำราภาษาอังกฤษไม่ค่อยจะได้ ไม่สมกับการ
ใช้เวลา 8 ปี คร่ำเคร่งกับภาษาอังกฤษมาก่อน

ความล้มเหลวในด้านการเขียน เห็นได้ชัด
ไม่แพ้ความล้มเหลวในด้านการอ่าน จบ ม.ศ. 5
แล้วนักเรียนยังเขียนเป็นเรื่องเป็นราวไม่ได้ แต่ง
ประโยคไม่เป็น แม้แต่โครงสร้างพื้นฐานของ
ภาษายังใช้ไม่ได้ ทำผิดๆ ขอให้ท่านพิจารณาดู
ประโยคต่อไปนี้

1. The dog bark under house.
2. I afraid tiger.
3. Horse is animal.
4. He is not go with you.
5. The car makes in England.
6. We must working horder if we not want fail.

จากประโยคข้างบนนี้ จะพบว่านักเรียนไม่เข้าใจ โครงสร้างประโยคในแบบต่างกัน ข้อ 1. ไม่รู้จักใช้ โครงสร้างที่ว่าถ้าประธานเอกพจน์ บุรุษที่สาม Simple present tense กริยาต้องมี S อันนี้สอนกันตั้งแต่ ชั้นประถมจนเข้ามหาวิทยาลัย แต่นักศึกษานักเรียนหา มีความแม่นยำไม่ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นข้อบกพร่องซึ่งแสดง ว่า การเขียนนั้นล้มเหลว สอนไปสอนมาจนนักเรียนผสม ผสกันหมด จนไม่รู้ว่าจะอะไรเป็นอะไร

เมื่อมองดูทักษะการฟังการพูด รู้สึกว่ายิ่งห่างจาก เป้าหมายไปมาก ทั้งนี้เพราะทักษะทั้งสองด้านนี้ ต้องใช้ ภาษาย่างครบเครื่องทีเดียว จะพูดได้ต้องมีความสามารถ นำศัพท์มาเรียงเข้าประโยค ได้ทันทีที่ต้องการจะใช้พูดและ คำที่นำมาใช้ต้องมีความหมายตรงกับความต้องการ จึงจะ เห็นว่า คนที่พูดได้คล่อง ต้องฝึกให้เกิดนิสัย ฝึกทุกวัน ขอถามว่า นักเรียนไทยจะฝึกพูดภาษาอังกฤษกับใครได้ทุกวัน กับครู? กับเพื่อน? กับเจ้าของภาษา? เมื่อถูกรอบๆ ตัวแล้ว จะเห็นว่าจะหาคนพูดภาษาอังกฤษด้วยไม่มี เพื่อนๆ พูดภาษาไทยทั้งนั้น แม้แต่ในชั่วโมงภาษาอังกฤษ

ครูที่สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน และแม้แต่ในชั้นอุดม ศึกษายังใช้ภาษาไทยสอนภาษาอังกฤษ ครูไทยที่สอน ภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมและมีริมน้อยคนนักที่เชื่อมั่น ในการพูดภาษาอังกฤษของตน เมื่อสิ่งแวดล้อมเป็นเช่น นี้ นักเรียนจะฝึกพูดได้อย่างไรเล่าและจะพูดกับใคร การ ฝึกพูดนั้นครูสอนต้องพูดภาษาอังกฤษได้พอประมาณ นัก เรียนต้องฝึกพูดทุกวัน ฝึกมาก ๆ เพราะทักษะในการ พูดนั้นต้องพูดทุกวัน เว้นนานจะลืมและพูดไม่ได้ แม้ แต่คนที่ไปเรียนเมืองนอก เมื่อกลับมาเมืองไทย และไม่ได้ พูดนาน ๆ ถึงคราวจะพูดเป็นงานเป็นการ มักจะพูดไม่ คล่อง หรือพาดพูดแทบไม่ได้เอาเสียเลย ถ้าพูดอยู่ทุกวัน คงพูดได้คล่อง แต่ปัญหาว่าจะมีใครพูดกับเรา ในเมื่อ ครอบรอบๆ ตัวเราพูดภาษาไทย

อีกประการหนึ่งการเรียนพูดนั้น ต้องซ้ำ

หลาย ๆ ครั้งและบ่อย ๆ ทบทวนอยู่เสมอ การ เรียนไปซ้ำมาก ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่า สอนไม่ทัน หลักสูตร ความรู้ในทางภาษอังกฤษที่กำหนดไว้ แต่ละระดับ คงไม่ได้ตามที่กำหนด โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ห้องเรียนที่มันักเรียนมาก เช่น ห้อง 45 คน การสอนพูดเกือบจะเป็นไปไม่ได้เลย ถ้าให้ พูดทุกคน ให้หัดพูดหนึ่งประโยคในเวลา 1 ชั่วโมง คงสอนได้ประโยคเดียว การสอนพูดนั้น ยิ่งมีนักเรียนน้อย ยิ่งสอนได้ผลดี เพราะจะฝึกได้ ทวถึงและเร็ว

ปัญหาทักษะในการฟังเกี่ยวข้องกับการพูด ถ้าครูไม่พูดภาษาอังกฤษ เพื่อนนักเรียนไม่ยอมพูดภาษาอังกฤษ แล้วทักษะการฟังจะเกิดขึ้นได้อย่างไรเล่า ถึงแม้ครูจะพูดภาษาอังกฤษเวลาสอน แต่ก็ยังไม่แน่ใจว่านักเรียนที่ฟังครูคนนั้น จะเข้าใจสำเนียงเจ้าของภาษาหรือไม่ เพราะสำเนียงของครูไทยและเจ้าของภาษา อาจจะมีผิดกัน ถ้ามีเจ้าของภาษาพูดให้ฟัง หรืออัดเสียงเจ้าของภาษาไว้ แล้วเปิดให้นักเรียนฟังเป็นประจำ อาจจะทำให้เคยชิน และมีทักษะในการฟังได้ แต่จะมีสักกี่โรงเรียนที่มีเจ้าของภาษามาสอนนักเรียนทุกวัน และจะมีสักกี่โรงเรียนที่ใช้เครื่องบันทึกเสียง เปิดให้นักเรียนฟังเสียงของเจ้าของภาษา หรือมีห้องปฏิบัติการทางภาษา ให้นักเรียนฝึกการพูดการฟัง

ตามความเป็นจริงในปัจจุบัน จะพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ มีปัญหาทั้งด้านการพูดและฟัง เพราะไม่เคยฝึกพูดและฟังให้เคยชินมาก่อน เมื่อมาพบอาจารย์ที่พูดภาษาอังกฤษเจ้าของภาษา นักศึกษาจะลำบากใจอยู่ที่ทุกหน ทั้งคอยฟังรู้เรื่อง แต่การพูดยังเป็นปัญหาหนักอยู่

บางคนอาจจะแย้งอยู่ในใจว่า ถ้านักศึกษาพูดไม่ได้ ฟังไม่รู้เรื่องแล้ว จะไปเรียนต่างประเทศได้อย่างไร อันนี้เป็นความจริง แต่ขอถามว่ามีนักเรียนสักกี่เปอร์เซ็นต์ ที่ไปเรียนต่างประเทศ และถ้าจะไปเรียนต่างประเทศจริงๆ

เขามีสถาบันสำหรับฝึกทักษะเหล่านี้โดยเฉพาะอยู่แล้ว และขอถามว่า นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ในเมืองไทยเขาเรียนภาษาอังกฤษเพื่ออะไร? เพื่ออ่าน? เพื่อเขียน? เพื่อพูด? เพื่อฟัง? ถ้าหากมีใครถามว่า เมื่อจบปริญญาแล้ว พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ จะมีอายุเขาหรือ? ขอตอบว่าไม่เอา เรามิได้เรียนเพื่อพูด แต่เราเรียนเพื่ออ่านภาษาอังกฤษได้ เขียนอังกฤษได้ต่างหาก เราไม่รู้จะพูดกับใคร และไม่มีการพูดกับเราด้วยถ้าเรายังอยู่กับคนไทย และการพูดฟังนั้นต้องฝึกมากและใช้ทุกวันถึงที่กล่าวมาแล้ว แต่ให้ใครถามว่า นักศึกษาเรียนวิชาเอกจบปริญญาแล้ว พูดภาษาอังกฤษไม่ได้มีอายุเขาแน่หรือ? ขอตอบว่า อายุแน่จริงๆ ดังนั้นคนที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษต้องพูดได้ ฟังรู้เรื่อง อ่านหนังสืออังกฤษได้คล่อง และเขียนได้ไม่ผิด ถ้านักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษไม่มีทักษะทั้งสี่แล้ว ใครเล่าจะมี ส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกอื่นๆ ไม่เห็นจะต้องอายุในเมื่อพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ และฟังไม่รู้เรื่อง และถ้าขึ้นอ่านไม่รู้เรื่อง และเขียนผิดจนน่าเกลียดแล้ว นับว่าน่าจะอายุเหมือนกัน

เมื่อมองย้อนกลับไปยังช่วงระยะเวลา การสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถม มัธยม จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในเมืองไทย และเมื่อมองดูการใช้ภาษาของนักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยแล้ว จึงพอสรุปได้

(โปรดอ่านต่อหน้า 44)

ความล้มเหลว ของการสอนภาษาอังกฤษ

ว่า การสอนให้นักเรียนเกิดทักษะทั้ง 4 คือ การพูด การฟัง การอ่าน และเขียน ในชั้นประถมและมัธยมนั้นล้มเหลว ทั้งนี้ พอจะสรุปสาเหตุของการล้มเหลวได้ดังนี้

1. ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และวิธีการสอนวิชาภาษาต่างประเทศไม่เพียงพอ
2. ผู้เรียนเรียนไปเพราะถูกบังคับ ไม่รู้ว่าเรียนไปเพื่ออะไร ภาษาอังกฤษมีความ

สำคัญต่อตนเองอย่างไรบ้าง

3. จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาอังกฤษคลุมเครือ ไม่บอกให้ชัดเจนว่า ควรสอนเน้นหนักในทักษะอะไร อ่าน เขียน พูด หรือฟัง? ทำให้เน้นเท่าๆ กัน ผลคือไม่ได้สักทักษะเดียว
4. สิ่งแวดล้อมในเมืองไทย ไม่ส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษ
5. ขาดอุปกรณ์การสอนภาษาและขาดหนังสือที่ใช้เสริมการอ่าน

"บัญญัติ ขวอนทด"